

Il-Jum Internazzjonali tal-Anzjani – 1 ta' Ottubru 2020

B'rizultat ta' rati aktar baxxi ta' fertilità u mortalità, il-popolazzjoni dinjija nbidlet f'dawn l-aħħar deċenji. Bejn l-1950 u l-2010, l-aspettattiva tal-ħajja telgħet minn 46 għal 68 sena. Globalment, il-popolazzjoni ta' persuni li għandhom 'il fuq minn 65 sena jew aktar żdiedet minn 6% fl-1990 għal 9% fl-2019. Fil-fatt, dawn in-numri ta' persuni anzjani mistenni jirdoppja għal 1.5 biljun fl-2050.¹

Is-sena 2020 hija sena partikolari mhux biss għax propju f'din is-sena n-Nazzjonijiet Uniti qegħdin ifakkru t-30 Anniversarju mill-*Jum Internazzjoanli tal-Anzjani*, iżda wkoll għaliex dan il-jum qiegħed jitfakkar f'ċirkostanzi straordinarji minħabba l-pandemija tal-COVID-19, li mhux biss niżżlet ekonomiji sħaħ għarkupptejhom, iżda aghar minn hekk, qiegħda tnissel ansjetà u tensjoni fost il-faxex kollha tas-soċjetà, mhux b'inqas fost l-anzjani.

“Il-pandemija COVID-19 qiegħda tikkawża biża u tbatija bla qies fuq persuni anzjani madwar id-dinja. Lil hinn mill-impatt immedjat tagħha fuq is-saħħa, il-pandemija qiegħda tqiegħed lill-anzjani friskju akbar ta' faqar, diskriminazzjoni u iżolament”,² saħaq dan is-Segretarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti, António Guterres.

Bosta pajjiżi, inkluża Malta, ħadu diversi miżuri u inizjattivi sabiex jiżguraw aċċess għal servizzi essenzjali għal persuni f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, partikolarment servizzi lill-anzjani. Madanakollu, fi żmien meta tinħtieg aktar solidarjetà, ħafna anzjani kienu fil-mira ta' diversi attacchi sterjotipati fuq diversi pjattaformi fuq il-medja soċjali.³

Il-pandemija gabet inugwaljanzi li diġà kienu jeżistu qabel iżda li komplew jiggravaw waqt din il-kriżi. Wara din il-pandemija, irridu nħarsu 'l quddiem sabiex inkomplu fejn hallejna u nmexxu 'l quddiem l-anzjanità attiva għal ġid tal-anzjani tagħna u s-sehem kontinwu tagħhom fis-soċjetà.

¹ <https://www.un.org/en/observances/older-persons-day>

² <https://www.un.org/en/observances/older-persons-day>

³ <https://www.age-platform.eu/policy-work/news/covid-19-older-persons%e2%80%99-rights-must-be-equally-protected-during-pandemic>

Fil-fatt, il- '*Politika Strategika Nazzjonali Għal Anzjanità Attiva: Malta 2014-2020*'⁴ thegħeg is-sehem tal-anzjani fit-teħid ta' deċiżjonijiet kemm fuq livell lokali kif ukoll fuq livell nazzjonali.

Irridu nkomplu niżguraw, li anke wara din il-pandemija, ikun hemm aktar opportunitajiet ta' edukazzjoni vokazzjonali u taħriġ għal haddiema li jkunu qabżu l-età tal-irtirar u li jkunu jixtiequ jibqgħu jagħtu l-kontribut tagħhom fis-suq tax-xogħol. Statistika uffiċjali maħruġa mill-*Eurostat* turi li fl-2019, 8.3% tal-anzjani ta' bejn il-65 u 74 sena f'Malta kienu ekonomikament attivi, zieda ta' 3.3% meta mqabbel mas-sena 2010.

Fid-dawl ta' dan, huwa ferm importanti li nkomplu niddiskutu u nindirizzaw kwistjonijiet pertinenti li jaffettwaw l-anzjani, inkluż dawk li jagħzlu li jibqgħu attivi fid-dinja tax-xogħol. Haddiema kbar fl-età għandhom ikunu assessjati fuq il-merti tagħhom u f'dawk li huma impjegji, taħriġ u promozzjonijiet, għandhom ikunu offruti l-istess opportunitajiet bħal kull haddiem ieħor. L-eliminazzjoni tad-diskriminazzjoni abbażi ta' età tnaqqas l-inugwaljanza, iżżid il-produttività u tippromwovi t-tkabbir ekonomiku⁵ waqt li tissodisfa l-aspettattivi tal-anzjani.

Fil-kuntest ta' dan, il-Kummissjoni Nazzjonali għall-Promozzjoni tal-Ugwaljanza (l-NCPE) taħdem sabiex thares l-ugwaljanza għall-anzjani fl-impjegji, fl-edukazzjoni u fit-taħriġ vokazzjonali, kif ukoll fejn jidhlu banek u istituzzjonijiet finanzjarji.

L-anzjani huma parti integrali mis-soċjetà. Bl-isforzi u d-dedikazzjoni tagħhom iffurmaw il-pedamenti ta' pajjiżna. Għaldaqstant, l-anzjani għandhom ikollhom id-dinjità u l-ispazju kollu li jixraqilhom biex jgħixu bħal kumpliment taċ-ċittadini fis-soċjetà. Fil-fatt din is-sena biex tfakkar il-*Jum Internazzjonali tal-Anzjani*, il-Pjattaforma Ewropea għall-Anzjani (l-AGE), se tqajjem kuxjenza, fost il-midja Ewropea u dawk li jfasslu l-politika, dwar l-importanza li l-anzjani jiġu involuti fil-preparazzjoni ta' politiki li jindirizzaw il-ħtiġijiet diversi tal-popolazzjoni anzjana ta' għada.

⁴ <https://family.gov.mt/en/Documents/Active%20Ageing%20Policy%20-%20MT.pdf>

⁵ <https://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/ageing/WorldPopulationAgeing2019-Highlights.pdf>

Il-Kummissjoni Nazzjonali għall-Promozzjoni tal-Ugwaljanza

Il-*Jum Internazzjonali tal-Anzjani* huwa l-jum li fih is-soċjetà għandha tirrifletti fuq il-ħidma tagħha sabiex verament jittieħdu dawk il-miżuri li jwasslu biex l-anzjani jkunu jistgħu jilħqu l-potenzjal sħiħ tagħhom fis-soċjetà.

Għal aktar informazzjoni tista' tagħmel kuntatt mal-NCPE fuq 22957850 jew billi tidhol fuq il-websajt www.ncpe.gov.mt

24 ta' Settembru 2020